

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin

Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsin

OBYZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications
to

OBYZOR PUBLISHING
COMPANY
839 So. 5th St.
Milwaukee 4, Wis.
Tel. Mitchell 4373

ZA VSAKEGA NEKAJ

J. D.

Ljubezen, pravijo, je nekaj,
kar si vsak moški lahko kupi,
dočim si vsaka ženska lahko za-
stojni dobi.

Pred neko vežo je visel na-
pis: "Tukaj čistimo čevlje zno-
traj."

Neka prilično obilna ženska
je stopila na javno tehnično ne-
vedoč, da je pokvarjena in ne
kaze prav. Tehnica pokaže res-
samo 75 funtov. Prav tedaj
pride mimo nek moški, ki to vi-
di, pa se sam pri sebi začudi:

"Glej jo, saj mora biti v tla!"

Radijski oznanjevalec Ed-
ward Ward in njegov inženir
od angleške radijske postaje
BBC, sta se podala na otok
Scilly, da bi tam oddajala po-
radiju 3 minute. Predno sta bi-
la gotova, je postalo morje vi-
harno in v svetlini sta mora-
la ostati potem 27 dni, predno
sta mogla nazaj na kopno.

V Mobile, Alabama, je hišna
mati potrebovala nekaj drobi-
ža. Ker ni imela drugega de-
narja, je šla in odprla šparov-
ček svojega sinkota. Toda no-
tri ni videla drugega kot listek
z napisom: "Dolžan sem ti \$5
— ata."

William Bailor iz St. Joseph,
Mo., je stal pred sodnijo, ker
je pretepal ženo. Sodnik bi ga
bil obsodil, da ni začela žena
prostiti zanj, češ, da se bo po-
boljšal. Sodnik ga je izpustil.
Komaj sta bila pa zunaj, ko se
Bill obrne in prikopljje ženi mo-
čno zausnico. Žena je šla roč-
no nazaj pred sodnika.

Vodja francoskih komuni-
stov, Maurice Toretz, izgublja
na popularnosti v lastni stran-
ki. Narod mu namreč ne more
odpustiti, da je leta 1939 po-
begnil iz armade na Rusko, ko
se je domovina borila proti
Hitlerju.

Vlada bo apelirala na far-
marje, naj letos sade manj
krompirja, pa več koruze, kr-
me, vlakna, sladkorne pese.
Lanska letina krompirja je bi-
la mnogo prevelika. Za izvoz
ni, ker ne obstane, dočim dru-
gih stvari potrebuje mlekarstva
in sladkorna industrija.

Tisti moški, ki so kupovali
srajce po \$5 in \$6, ker drugih
niso mogli dobiti, jih bodo kma-
lu lahko kupovali po cenah, ki
bodo samo za spoznanje višje,
kot so bile pred vojno.

LOKALNE VESTI

Math Schimenz nomi- ran za aldermana

V primarnih volitvah, ki so
se vršile 4. februarja v mrazu
7 stopinj pod ničlo, je Math
Schimenz, sin slovenskih star-
šev dobil izmed vseh 20 kandi-
datov največ glasov, namreč
714, dočim jih je njegov naj-
bližji tekmelec John R. Mul-
len dobil le 217. Oba prideta na
glasovnico za volitve 1. aprila.
Vseh 18 ostalih kandidatov pa
je dobilo skupno 1,796 glasov,
med katerimi so bili trije drugi
Slovenci še precej na vrhu,
namreč: Stanley J. Markel je
dobil 155 glasov, John Udovich
77 in Frank Starich 75, dočim
so jih drugi dobili od 7 pa do
58. — Tako malo glasov v 5.
wardi ni bilo oddanih še nikoli
v nobenih volitvah kot v teh.
Glavni vzrok je bil seveda silen
mraz in pa naše, od zadnjega
viharja še vedno z visokim sne-
gom zadelane ozke "gase", po
katerih lahko le hodiš "gense-
mars" in moraš na kakšen luk-
sus z avtomobilom kar pozabi-
ti. (Le potrpljenje, počasi in
grivno nas bodo že izkopali iz
snega, če prej pomlad ne pride
in ga bo sonce odtajalo. Vseh
volivcev v 5. okraju je okoli 10-
000, a od teh jih to pot kakih
75% do 80% sploh ni šlo volit.
Častno so se odrezali le Sloven-
ci, ker se je šlo za to, da izmed
štirih kandidatov vsaj enemu
priborimo nominacijo. Po o-
stalih mestnih okrajih pa ce-
lokupna udeležba volivcev ni
dosegla niti 5% vseh volivnih
upravičencev. Nominirana sta
bila poleg aldermanskih kandi-
datov še dva za mesto civilnega
sodnika na 1. oddelku in 10
kandidatov za 5 šolskih direk-
torjev. Nominacijo za sodni-
ka sta dobila dosedanja sodnik
Herbert Schultz in odvetnik
Leland McParland iz Cudahy,
ki je že več let tudi državni po-
slanec.

Louis Budenz, prejšnji komunistični urednik, bo govoril v Milwaukee

V nedeljo, 16. februarja pri-
de v Milwaukee Louis Budenz,
bivši glavni urednik komunisti-
čnega glasila "Daily Work-
er"-ja, ki izhaja v New Yorku,
in sedaj profesor na katoliški
univerzi. Budenz je leta 1945
obrnol komunizmu hrbet, po-
tem ko je spoznal, kakor sam
pravi, da komunizem ne pome-
ni drugega kakor suženjstvo
človeštva, ter se zopet oklenil
vere svojih staršev, rimsko-ka-
toliške cerkve. Budenz je bil
urednik Daily Worker-ja in
eden vodilnih komunistov v
Ameriki nad 10 let. V Milwau-

Družinska tragedija v zadnjem snežnem viharju

Silni snežni vihar, ki je div-
jal zadnje dneve v januarju
nad Wisconsinom, in tudi v
Milwaukee zahteval 5 smrtnih
žrtev, je še posebno tragično
zadel farmersko družino Har-
low Block v Johnson Creeku,
nedaleč od Watertowna, Wis.,
kakih 45 milj severozapadno
od Milwaukee. Block je prišel
v sredo, 29. jan. dopoldne od
dela domov, baš nekaj ur prej
predno je zadržal vihar ter se
z ženo in 10-letno hčerko na-
potil v avtu v tri milje odda-
ljeno vas po mleko za nekaj me-
secev stara dvojčka. Doma so
poleg obeh detet ostali še tri-
je otroci, 14-letna hčerka in 12,
oz. 5-letni sinček. Block je z
ženo in hčerko dospel v vas, a
vihar je postajal še bolj huji
in v upanju, da kmalu poneha,
je Block ostal v vasi do 10.
zvečer. Toda ker sneg in vi-
har le nista hotela pojenjati,
in je začelo vse tri skrbeti, kaj
je z otroci doma, zlasti pa z
obema dvojčkoma, ki bosta
ostala brez mleka, če se ne
vrnejo, so se končno odločili,
da se kljub viharju skušajo
prebiti skozi sneg do doma.
Avto je še dokaj dobro rezal
pot pred seboj, dokler ni kakih
500 jardov od hiše običal v
snegu. Vsi trije so vedeli, da
niso daleč od doma in da je na
mestu, kjer so običali vrtna
ograjja pod snegom, ob kateri
so si upali pregaziti pot do do-
ma. Toda napor je bil prehud.
Z največjo težavo so se prer-
nili do osamele skupine treh
dreves, pod katerimi so upali
najti vsaj malo zavetja proti
silnim zmetom. In tu je bil
tudi konec njihove poti. Sneg
je zakril vse tri z avtom vred,
da je izginila vsaka sled za
njimi. Našli so jih šele v so-
boto zjutraj, potem ko je hčer-
ka Mae, ki je ostala doma za
varuhinjo, poklicala sosede v
petek, da se oče in mati s ses-
trico Ano še niso vrnili. Po-
leg trupel je ležala tudi posoda
z mlekom in drugo gročerijo.
Oče Harlow Block je bil star
41 let, žena Gilma 37, in hčerka
Ann 10.

Poroke

Poročno dovoljenje so vzeli
zadnje dni: Joseph Korošec,
1301 N. 10th St., in Aurora De-
romedi, isti naslov; Frank J.
Kozina, 633 So. 69th St., in

Mary L. Morgese, 2136 So. 58th
St. — Bilo srečno!

Rojenice

Rojenci so se zglasile te dni
pri družini John F. Skok, 7417
W. Blue Mound Rd. ter ji pu-
stile sinčka, dočim so hčerke
pustile pri družinah Charles J.
Dolinar, 1438 W. Mitchell St.,
in Jack F. Vertachnik, 1411 So.
53rd St. — Da bi bilo vse zdra-
vo.

Žaloigra in tragikomi- ja pri Allis-Chalmers štrajku

Biti brez dela že celih devet
mesecev niso nobene matje sol-
ze. Zlepa in zgrda, s pestmi in
kameni se je že skušalo prisili-
ti kompanijo k vdaji. Vse za-
stoj. Štrajk gre naprej svo-
jo pot.

Troje unij je zastopanih pri
Allis Chalmers, CIO ima nad
4,000 moč, AFL do 2,000 in In-
dependent Union nad 4,000.
Unija, ki bo pobasala v žep de-
lavce od Independent, bo seve-
da gospodar pri hiši. Local
248 si je postavil za nalogo
vse pod svoj klobuk in s silo,
če ne bo šlo drugače, doseči
svoj namen. Nad tisoč ljudi
je bilo stalno zaposlenih, med
tem ko je CIO zapovedala svo-
jim podnikom, da morajo
ostati doma. Seveda, agitator-
ji in piketi so bili na delu kot
še nikdar poprej. Poskušali so
s silo doseči svoje zahteve. Bili
so neprestani boji, škoda se je
delala ne le tovarni, temveč tu-
di dostikrat ljudem, ki niso

imeli nobenega opravka, ne pri
kompaniji in tudi ne pri uniji.
Končno je posegla vmes polici-
ja in spravila pod ključ več
vročevrtnih petelinov.

Walter Geist, predsednik, je
skušal napraviti mir že večkrat
brez uspeha. Odzval se je na
povabilo Rev. Petra Flash, žup-
nika cerkve sv. Katarine že
lansko leto v oktobru. Ta me-
se je Rev. Ensworth Eisner od
metodistovske cerkve poskusil
svojo zgovornost in srečo, se-
veda tudi zastoj. Tudi M.
Sentinel se je vmešal in pove-
dal, da je večina voditeljev (lo-
kalnih) dobro zapisana pri ko-
munistih in da skušajo v Mil-
waukee si utrditi svojo posto-
janko. Po besedah Walter Gei-
sta, predsednika kompanije, so
prišli na krmilo pri volitvah Lo-
cal 248 skrajni levčarji na po-
vršje in rabili moštvo za svoje
namene. Zanimali so se bolj za
to, da oddrže moč v svojih ro-
kah, kot da bi gledali za do-
brobit delavcev. Walter P.
Ruether, predsednik internacio-
nalne unije UAW-CIO je po-
slal svoje moče iz Detroita, da

napravijo konec homatijam.
Sklénili so, da se napravi no-
vo glasovanje, katerega se bodo
udeležili delavci, ki spadajo v
CIO in Independent Union. Šlo
je pa zato, da se vsi združijo v
Independent Union in nato sa-
mi določijo, kam se bodo zdru-
žili: s CIO ali pa v UAW.

V nedeljo je bilo mirno gla-
sovanje, katerega se je udele-
žilo nad 8,000 delavcev. Za
local 248 je bilo oddanih 4,122
glasov, za Independent 4,015,
116 proti vsaki uniji in 50 gla-
sovnice nepravilnih. Niti ena
stranka, niti druga ni dobila
absolutne večine.

R. J. Thomas, podpredsednik
UAW-CIO se je takoj oglašil
po volitvah in očital Walter P.
Ruetherju, da je on kriv, ker
se je dal vjeti na limanice kom-
panije in predsedniku Walter
Petersonu, voditelju Indepen-
dent unije. Seveda mu je Ru-
ether odgovoril z obratno pošto,
da ni vzrok štrajku drugega
kot družinski spor med pred-
sednikom in podpredsednikom
CIO, isto, kar so trdili že davno
(Dalje na 4. strani)

V BLAG SPOMIN
TRETJE OBLETNICE SMR-
TI NAŠEGA NEPOZABNEGA
SOPROGA IN DRAGEGA
OČETA

Antona Hrena

ki se je ločil od nas
9. februarja 1944.

Hladna Te zemlja
tri leta že krije.
v tih romili
pokojni že spiš.

Ljubljeni moč,
draci nam oče:
v ljubezni na vedno
med nami živiš!

Žalujejo ostali:

JOSEPHINE HREN, soproga;
ANTON, JOSEPH, LOUIS,
sinovi in njih družine.

Milwaukee, Wis.
9. feb. 1947.

Thomas Alva Edison

FEB. 11, 1847 • FEB. 11, 1947

"The Benefactor of Mankind"

Born in a cottage at
Milan, Ohio, 100 years
ago, Edison lies buried
in an unmarked grave
in West Orange, N. J.

ting sun around the world are an eter-
nal reminder of his service to mankind
and a living memorial to his genius.

The World will always owe him an un-
payable debt of gratitude. In every
home, farm, factory, and store — wher-
ever people live and work, they reap
the fruits of his genius and industry.

The millions of electric lights which
flash on, following the path of the set-

He was strong for the American way of
life—for individual initiative and enter-
prise—for hard work, so well expressed
in his comment—"Genius is one part
inspiration and 99 parts perspiration."
His life is a shining example of what
the American way offers to those with
vision, courage, initiative, and energy.

WISCONSIN ELECTRIC POWER COMPANY

Tune in... the
**AMERICAN-
JUGOSLAV**
(SLOVENIAN)
RADIO HOUR
OF MILWAUKEE
A Program of Classical and
Folk Music of Slovenia
Every Sunday Morning
8:45 to 9:30
C. S. T. WRJN C. S. T.
1400 Kilocycles
English and Slovene
Announcements!

STEEL or ALUMINUM VENETIAN BLINDS Custom Made to Fit Perfectly

These flexible, lightweight and
rustproof Venetian Blinds are
precisely custom made to fit
each window perfectly. Beautify
your home. Controls light and
air. Cost less than curtains and
shades.

Phone Today for
FREE ESTIMATE

CHARTIER CO.

ORchard 2666

Milwaukee 4, Wis.

